

9

10

11

Im Ratskeller werden zahlreiche Arbeiten von Joachim Weidner präsentiert. Einheimische und Gäste von Frankfurt (Oder) haben hier die Möglichkeit, die originalen Werke eines zeitgenössischen Frankfurter Künstlers zu betrachten und gewinnen auf unprätentiöse Weise einen Eindruck vom früheren Aussehen und der Geschichte der Stadt.

Neben den großformatigen Arbeiten, die mehrere Episoden außergewöhnlicher Ereignisse schildern, finden sich im Ratskeller (Restaurant Redo XXL und Kabarett „Die Oderhähne“) auch kleinere Bildwerke von Joachim Weidner. Dazu gehören zwei geschnitzte und bemalte Bildnisse des Dichters Joachim Ringelnatz* in einem Frankfurter Kaffeehaus. Er hat gerade sein berühmtes Gedicht zu „Frankfurt an der Entweder“ abgeschlossen...

Turyści często przychodzą do restauracji, która znajduje się w piwnicy ratusza. Można tam zobaczyć pozostawione prace Joachima Weidnera. Mają tam również możliwość przyjrzenia się bliżej oryginalnym dziełom współczesnego frankfurckiego artysty i w niepretensjonalny sposób odczuć i zobaczyć wcześniejszy wygląd i historię miasta.

Obok wielkoformatowych prac, które przedstawiają wiele epizodów niezwykłych wydarzeń, w ratuszu (restauracja Redo XXL i kabaret „Die Oderhähne“ (Odrzańskie koguty)) znajdują się też mniejsze dzieła Joachima Weidnera. Do tego należą dwa wyrzeźbione i pomalowane portrety poety Joachima Ringelnatz* we frankfurckiej kawiarence, który właśnie skończył swój słynny wiersz „Frankfurt an der Entweder“...

Das vielfältige Schaffen von Joachim Weidner wird auch im Museum Viadrina deutlich. Hier stehen in verschiedenen Bereichen der Dauerausstellung Zeugnisse seiner künstlerischen Umsetzung stadtgeschichtlicher Themen. Von außerordentlicher handwerklicher Perfektion und großer historischer Genauigkeit zeugen die Dioramen zum Dreißigjährigen Krieg und der Festumzug anlässlich der Gründungsfeierlichkeiten der Viadrina und ein Modell der Stadt im 16. Jahrhundert.

12

Różnorodne prace Joachima Weidnera znajdują się również w Muzeum Viadriny. Jest tutaj kilka rodzajów wystaw stałych, świadectw jego artystycznych realizacji na temat historii miasta. O niezwyklej rzemieślniczej doskonałości i dużej historycznej dokładności świadczą dioramy trzydziestoletniej wojny i parady z okazji ceremonii otwarcia Viadriny, oraz model miasta w XVI wieku.

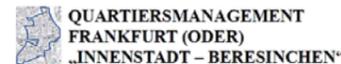
Frankfurt an der Oder

Nicht Oderkrebse aß ich,
Nein: ersten frischen Blumenkohl
Mit Bröseln. Dazu las ich,
Was du mir so ausführlich schriebst,
Daß du die Miete schuldig bliebst.
Ich freute mich, daß du mich liebtest.
Die Miete, die vergaß ich.
Denn Frankfurt war so spaßig.
Besonders weil's Karfreitag war,
Guten Tag. Wie geht es? Leben Sie wohl.
War alles Langerweile voll.
Ich frug den Mixer an der Bar,
Was man an Frankfurt rühmen soll.
Da mußte der gerade
Mal raus. Und das war schade,
Denn bald darauf ging schon mein Zug.
Ich konnte nicht mehr warten
Und hatte just noch Geld genug
Für ein paar Ansichtskarten.
Ich preßte allen Witz heraus
Und schrieb mit stumpfer Feder
An alle Freunde: »Grüße aus
Frankfurt an der Entweder.«

Joachim Ringelnatz
1928, Frankfurt an der Oder

Weiterführende Informationen zu den Kunstwerken von Joachim Weidner erhalten Sie von den Kulturbetrieben (<http://www.kultur-ffo.de/>) und im Museum Viadrina (<http://www.museum-viadrina.de/>).

Dalsze informacje na temat dzieł sztuki Joachima Weidnera otrzymają Państwo od organizacji kulturalnych miasta Frankfurt nad Odrą <http://www.kultur-ffo.de/> i na stronie Muzeum (<http://www.museum-viadrina.de/>).

Frankfurt nad Odrą

Raków odrzańskich nie jadłem,
Nie, tylko pierwszy świeży kalaflor
Z bułką tartą. Czytałem przy tym,
Co mi tak szczegółowo napisałaś,
Że jesteś winna czynsz,
Ucieszyłem się, że mnie kochasz.
Czynsz, o nim zapomniałem.
Bo Frankfurt był taki zabawny,
Szczególnie że był Wielki Piątek,
Dzień dobry. Co słyca? Bywaj zdrów.
Wszystko wypełniała nuda.
Zapytałem miksera przy barze,
Za co można wysławiać Frankfurt.
Ale ten musiał właśnie
Na chwilę wyjść. Pożałowałem,
Bo wkrótce potem odjeżdżał już mój pociąg.
Nie mogłem dłużej czekać
I miałem akurat dosyć pieniędzy,
żeby kupić kilka pocztówek.
Wycisnąłem z siebie całą błyskotliwość umysłu
I napisałem tępy piórem
Do wszystkich przyjaciół: »Pozdrowienia
z Frankfurtu nad Świnką.«

Joachim Ringelnatz
1928, Frankfurt nad Odrą

Impressum:
Stadt Frankfurt (Oder), Der Oberbürgermeister
Nadburmistrz Frankfurtu nad Odrą
Marktplatz 1, 15230 Frankfurt (Oder)

Projektmanagement / Koordynacja projektu: Dr. Alexandra Kankeleit
Übersetzung / Tłumaczenie: Justyna Walkiewicz, Marcin Dziubek
Fotos / Zdjęcia: Michael Norbert Langhammer (1-5, 7-11)
Alexandra Kankeleit (6), Winfried Mausolf (12)
Grafikdesign / Projekt graficzny: Piktogram Polska

Dieses Faltblatt ist ein Ergebnis des SPF-Projekts „Offene Grenzen – (V)erschlossene Orte in Frankfurt (Oder) und Słubice“. Niniejsza broszura jest wynikiem projektu SPF „Otwarte granice – (nie)otwarte miejsca we Frankfurcie nad Odrą i Słubicach“.

Grenzen überwinden durch gemeinsame Investition in die Zukunft.
Pokonywać granice poprzez wspólne inwestowanie w przyszłość.

Ohne Grenzen. Bez granic.

(V)erschlossene
Schätze / (Nie)od-
kryte skarby

Rundgang mit Joachim Weidner
durch die Frankfurter Innenstadt
Z Joachimm Weidnerem przez
śródmieście Frankfurt nad Odrą

1

2

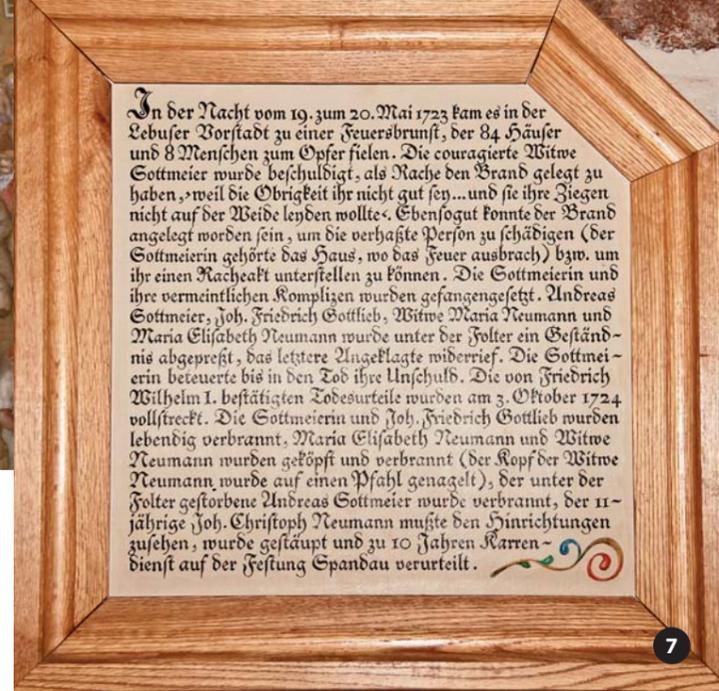
3

5

6

7

Im Ratskeller, in der Europa-Universität Viadrina, im Museum Viadrina, sogar in der Tourist-Information – auf Schritt und Tritt begegnen sie uns: die Bilder und Installationen des Frankfurter Künstlers und Grafikers Joachim Weidner.

Joachim Weidner, 1938 in Frankfurt (Oder) geboren, hat sich schon früh und intensiv mit der Geschichte seiner Heimatstadt auseinandergesetzt. In seinen Werken greift er wichtige Ereignisse, Erzählungen und auch Anekdoten auf, die für Frankfurt (Oder) charakteristisch sind. Lange Recherchen in Büchern, im Stadtarchiv und im Museum Viadrina waren notwendig, bevor mit der künstlerischen Umsetzung begonnen werden konnte. Auf Wunsch des Frankfurter Oberbürgermeisters Fritz Krause (1965–1990) hat er in den 80er Jahren fünf große Kunstwerke geschaffen, die ursprünglich alle für den Ratskeller bestimmt waren.

W piwnicy ratuszowej, w Europejskim Uniwersytecie Viadrina, w Muzeum Viadriny, nawet w informacji turystycznej – na każdym kroku coś nas spotyka: obrazy i instalacje frankfurckiego artysty i grafika Joachima Weidnera.

Joachim Weidner, urodzony w 1938r. we Frankfurcie nad Odrą, zmierzył się już wcześniej i intensywniej z historią swojego miasta rodzinnego. W swoich dziełach podejmuje ważne wydarzenia, opowiadania oraz anegdoty, które są charakterystyczne dla miasta Frankfurt nad Odrą. Długie poszukiwania w książkach, w archiwum miasta i w muzeum Viadriny były konieczne zanim mógł rozpocząć artystyczną przygodę. Na życzenie Frankfurckiego Nadburmistrza Fritza Krause (1965-1990) stworzył w latach 80-tych pięć dużych dzieł sztuki, które początkowo wszystkie znajdowały się w piwnicy ratuszowej.

In minutiöser Feinarbeit, großer Liebe zum Detail und in verschiedensten Techniken (geschnitzt, gezeichnet und gemalt) berichtet er von fünf zentralen Ereignissen der Frankfurter Geschichte. *Dabei handelt es sich um 1) den Überfall auf Frankfurt (Oder) durch den landlosen Herzog von Sagan (1477), 2) die Verbrennung der Witwe Sottmeier (1724), 3) den Narrendisput an der Frankfurter Viadrina-Universität (1737), 4) den Untergang des Herzogs Leopold von Braunschweig in der Oder (1785), 5) das Attentat auf den preußischen König Friedrich Wilhelm IV. durch Ludwig Tschech (1844).

Heute finden sich davon noch drei Kunstwerke im nördlichen Teil des Ratskellers, dem jetzigen Restaurant Redo XXL. Die größte und auffälligste Arbeit hängt an der Nordwand und weist alle Elemente auf, die typisch für den Stil von Joachim Weidner sind: Humor, Heimatverbundenheit, Begeisterung für Geschichte und vergangene Lebensformen gepaart mit großer Kunstfertigkeit, technischem Können und Farbenfreude.

Dzięki precyzyjnej pracy, wielkiej miłości do szczegółów i najróżniejszych technik (rzeźbione, rysowane i malowane) informuje on o pięciu centralnych wydarzeniach w historii Frankfurtu. Tutaj chodzi o 1) napad na Frankfurt przez bezrolnego księcia Sagan (1477), 2) spalenie wdowy Sottmeier (1724), 3) dysputa głupców w Frankfurckim Uniwersytecie Viadrina (1737), 4) utonięcie księcia Leopolda von Braunschweiga w Odrze (1785), 5) zamach na pruskiego króla Friedricha Wilhelma IV przez Ludwiga Tschech (1844).

Umrahmt wird das Werk von neun kleineren Bildern, die im Stil eines Bänkelsanges von der grausamen Bestrafung der mutmaßlichen Brandstifter von 1723 erzählen. Das zentrale Bild weist ebenfalls auf diese Erzählweise hin, die vom Mittelalter bis ins 19. Jahrhundert populär war: Ein Bänkelsänger steht gemeinsam mit seiner Frau auf einer Bank und schildert sehr lebhaft eine Moritat (schauerliche Geschichte mit einer belehrenden Moral, abgeleitet von dem beim Singen langgezogenen Wort „Mordtat“).

Dzieło otoczone jest dziewięcioma małymi obrazami, które opowiadają, w stylu piosenki wędrownego śpiewaka, o ukaraniu domniemanego podpalacza w 1723 roku. Centralny obraz wskazuje typ narracji, który był popularny od czasów średniowiecza do XIX wieku: wędrowny śpiewak (Bänkelsänger) stoi razem ze swoją żoną na ławce i opowiada żwawo balladę o straszliwej zbrodni (straszna historia z pouczającym morałem, pochodząca od słowa morderstwo).

4

Den Text der Präambel hat Joachim Weidner in gekonnter Kalligraphie in seinem Bild verewigt: In der Nacht vom 19. zum 20. Mai 1723 kam es in der Lebuser Vorstadt zu einer Feuerbrunst, der 84 Häuser und 8 Menschen zum Opfer fielen. Die couragierte Witwe Sottmeier wurde beschuldigt, als Rache den Brand gelegt zu haben, „weil ihr die Obrigkeit nicht gut sey... und sie ihre Ziegen nicht auf der Weide leyden wollte“....

Tekst preambuły został uwieczniony przez Joachima Weidnera na jego obrazie fachową kaligrafią: W nocy z 19 na 20 maja 1723 roku w Przedmieściu Lubuskim doszło do pożogi, w którym spłonęły 84 domy i 8 ludzi. Wdowa Sottmeier została o to oskarżona i spalona na stosie, „ponieważ władza zwierzchnia była przeciwko niej... i nie chciała jej pozwolić na pozostawienie kóz na pastwisku“.

8